

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W PIŁAWIE GÓRNEJ
NA LATA 2015 – 2020**

Podstawy prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku /Dz. U. Nr 78 z 1997 roku, poz. 483 z późniejszymi zmianami/; Rozdział II „Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela”
2. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeks rodzinny i opiekuńczy /Dz. U. Nr 9 z 1964 roku, poz. 59 z późniejszymi zmianami/
3. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 roku /M. P. z 9 czerwca 2014 roku, poz. 445/
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi /tekst jednolity: Dz. U. Nr 70 z 2007 roku, poz. 473 z późniejszymi zmianami/
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /Dz. U. Nr 180 z 2005 roku, poz. 1493 z późniejszymi zmianami/
6. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej /tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, poz. 182 z późniejszymi zmianami/
7. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2013 – 2017 przyjęta Uchwałą Nr 138/XXXIV/2013 Rady Miejskiej w Piławie Górnej z dnia 23 kwietnia 2013 roku
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny /Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późniejszymi zmianami/

Wstęp – omówienie problemu

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Piławie Górnej jest dokumentem niezbędnym, opracowywanym w celu realizacji przez Gminę zadań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Rodzina jest podstawowym elementem struktury społecznej, kształtującym osobowość, poglądy, styl życia, system norm i wartości.

Ważną rolę odgrywają w niej wzajemne relacje oparte na miłości i zrozumieniu.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, relacje wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych jej członków stają się bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc w rodzinie jest jednym z podstawowych zagrożeń zarówno dla rodzin rozumianych jako instytucja, podlegająca ochronie i opiece, jak i dla ich poszczególnych członków – charakteryzuje ją przede wszystkim fakt, że pomiędzy sprawcą a ofiarą istnieje bliska więź.

Przemoc w rodzinie to „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie działania naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”

Przemoc w rodzinie to każde zachowanie, którego intencją jest wyrządzenie krzywdy drugiemu człowiekowi lub też czyn, który postrzegany jest jako mający taką intencję; można ją określić jako:

- zjawisko wynikające z działania człowieka – działanie lub zaniechanie działań dokonywane przez jednego członka rodziny przeciw pozostałym
- proces, gdyż nie pojawia się znienacka i tworzy cykle
- zjawisko cykliczne, gdyż ma tendencje do powtarzania się i rzadko bywa jednorazowym epizodem
- zjawisko intencjonalne, gdyż zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu
- zjawisko wykorzystujące przewagę siły, uniemożliwiające samoobronę i opierające się na władzy, dominacji i uległości

- zjawisko naruszające prawa i dobra krzywdzonego członka rodziny, powodujące szkody i cierpienia u osób, których dotyka.

Przemoc domowa jest przestępstwem określonym w art. 207 Kodeksu Karnego jako przestępstwo znęcania fizycznego lub psychicznego nad osobą najbliższą, małoletnią, nieporadną, zależną.

Waga zagrożeń będących następstwem stosowania przemocy w rodzinie sprawia, że państwo uznało za konieczne podniesienie skuteczności jej przeciwdziałania, i w związku z tym poddało ustawowej regulacji:

- 1/ zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – **obszar profilaktyczny** /edukacja/,
- 2/ zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie – **obszar interwencyjny**,
- 3/ zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie – **obszar terapeutyczny**.

Intencją państwa (ustawodawcy) w tym zakresie było stworzenie w każdej gminie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jako mechanizmu skoordynowanych działań.

W związku z tym niezbędne jest skonstruowanie Programu, który będzie źródłem wskazań dla funkcjonowania systemu przeciwdziałania temu zjawisku oraz umożliwi kontynuację działań w tym zakresie na poziomie gminy.

Do realizacji zadań Programu niezbędne jest zintegrowanie wszystkich zasobów gminy zajmujących się problematyką społeczną, i mających poczucie wspólnego celu w sensie działań społecznych oraz scalenie środowiska.

Zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie

Realizatorem Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Piławie Górnej na lata 2011 - 2014 przyjętego w drodze Uchwały Nr 24/VII/2011 Rady Miejskiej w Piławie Górnej z dnia 29 marca 2011 roku był przede wszystkim Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany 31 sierpnia 2011 roku przez Burmistrza Piławy Górnej, któremu zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obsługę organizacyjno – techniczną zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej.

W skład Zespołu wchodzi:

- przedstawiciel Ośrodka Pomocy Społecznej
- przedstawiciel Urzędu Miasta
- przedstawiciel NZOZ Przychodnia Rodzinna „FAMILIA”
- przedstawiciel Przedszkola Publicznego
- przedstawiciel Gimnazjum – pedagog
- przedstawiciel Policji
- przedstawiciel Szkoły Podstawowej – nauczyciel
- przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Założenia „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Piławie Górnej na lata 2011 – 2014” były realizowane sukcesywnie na miarę istniejących w Gminie możliwości, zarówno finansowych jak i kadrowych, oraz występujących potrzeb.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w ramach swoich obowiązków i kompetencji prowadzili działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w swoich placówkach i z zaangażowaniem personelu w zarysie ogólnym i na poziomie indywidualnym:

1/ kampanie/działalność informacyjno – promocyjna:

pedagogzy w Gimnazjum, i Szkole Podstawowej oraz indywidualnie: pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej, pracownicy i działacze Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, personel NZOZ Przychodni Rodzinnej „FAMILIA”,

2/ podnoszenie poziomu wiedzy osób pokrzywdzonych na temat dostępnych form pomocy:

pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej, pedagogzy szkolni, personel Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, kuratorzy sądowi działający na terenie Gminy,

3/ systematyczne diagnozowanie skali zjawiska przemocy w rodzinie:

pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej, dzielnicowi Posterunku Policji, lekarze i pielęgniarki NZOZ Przychodni Rodzinnej „FAMILIA”, pedagodzy w Gimnazjum i Szkole Podstawowej,

4/ stosowanie jednolitych standardów postępowania:

wszystkie działające w Gminie jednostki, placówki, instytucje i organizacje pozarządowe zaangażowane w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,

5/ zwiększanie poziomu gotowości specjalistów wsparcia do podejmowania efektywnych działań w pracy z rodziną doświadczającą przemocy oraz wsparcie dla osób profesjonalnie pomagających:

szkolenia oraz samokształcenie członków Zespołu i personelu placówek i instytucji działającego w obszarze przeciwdziałania przemocy,

6/ zwiększanie dostępności do podstawowych elementów wsparcia na etapie interwencji oraz zapewnienie wsparcia informacyjnego, psychologicznego, pedagogicznego i prawnego osobom doświadczającym przemocy:

pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej, funkcjonariusze Policji, personel NZOZ Przychodni Rodzinnej „FAMILIA”, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni.

Wszystkie wymienione działania w ramach założeń „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 - 2014” skierowane były do i dla dobra mieszkańców Gminy.

W październiku i listopadzie 2012 roku z inicjatywy członków Zespołu Interdyscyplinarnego w miejscowych szkołach zostały przeprowadzone badania ankietowe dotyczące zjawiska **przemocy w rodzinie**. Wzięło w nich udział 226 uczniów, z tego:

- 1. 66 z Gimnazjum (na 177 ogółu), tj. 37,29%,**
w tym: 24 chłopców i 42 dziewczęta,
- 2. 160 z IV, V i VI klas Szkoły Podstawowej (na 168 ogółu), tj. 95,24%,**
w tym: 83 chłopców i 77 dziewcząt.

Zostały przeprowadzone w celu uzyskania informacji:

- 1/ czy w piławskich rodzinach występuje przemoc,
- 2/ w jaki sposób rozumiane i postrzegane jest zjawisko przemocy w rodzinie, a następnie rozważenie możliwości na poziomie gminy, jakiego rodzaju działania można i należy podjąć, by przeciwdziałać przemocy oraz rozpowszechniać informacje o możliwościach uzyskania pomocy.

Z badań wynika, że zjawisko przemocy w rodzinach zamieszkujących Gminę Piława Górna występuje i zdecydowanie stanowi ono problem dla większości badanych uczniów.

Analiza odpowiedzi badanych wskazuje, że wszyscy zawodowo zajmujący się problematyką społeczną winni współpracować i współdziałać, by uczniowie zagrożeni, bądź dotknięci przemocą mogli znaleźć odpowiednie wsparcie. W związku z tym ustalono, że:

- 1/ z wynikami badań zostaną zapoznani rodzice uczniów,
- 2/ wychowawcy, w ramach swoich uprawnień – na godzinach wychowawczych – przybliżą problem przemocy oraz uwrażliwią uczniów na **PRZEMOC**,
- 3/ rozważona zostanie możliwość przeprowadzania cyklicznych zajęć na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez psychologa specjalizującego się w tej tematyce.

Powyższe ustalenia zaczęły być realizowane w następnym 2013 roku i są kontynuowane.

O tym, że zjawisko przemocy w rodzinie na terenie gminy istnieje świadczy również liczba uruchamianych procedur **NIEBIESKIEJ KARTY** w rodzinach, w których istnieje podejrzenie stosowania przemocy, bądź występuje przemoc.

Od listopada 2011 roku do lutego 2015 roku w **23** rodzinach, w których dochodziło do przemocy, zostały założone **24** Niebieskie Karty. W związku z tym odbyło się **51** spotkań Grup Roboczych zwoływanych doraźnie w celu rozwiązania problemu przemocy na poziomie indywidualnym.

Należy jednak podkreślić, że dzięki stworzeniu w gminie ujednoczonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w postaci Programu zwiększyła się świadomość osób zagrożonych bądź dotkniętych przemocą, które potrafią zadbać o własne sprawy, oraz umiejętnie skorzystać ze specjalistycznego wsparcia.

Podsumowując, należy stwierdzić, że „Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Piławie Górnej na lata 2011 – 2014” spełnił swoją rolę i zadania w nim zawarte należy kontynuować w nowo stworzonym dokumencie na następne lata.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

I. Gmina

Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym m.in.:

1/ opracowywanie i realizacja gminnego **programu** przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie,

2/ zapewnienie warunków do działania i wspieranie **zespołu interdyscyplinarnego**, którego podstawowym zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań wszystkich jednostek organizacyjnych oraz instytucji zajmujących się problematyką społeczną, polegającym w szczególności na:

- diagnozowaniu problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- rozpowszechnianiu informacji o możliwościach uzyskania pomocy w lokalnych instytucjach i placówkach,
- inicjowaniu interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą,
- inicjowanie działań stosunku do osób stosujących przemoc.

3/ wspieranie **gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych**, podejmującej również działania w sytuacji, gdy przemoc w rodzinie spowodowana jest nadużywaniem alkoholu, jak m.in.:

- diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- udzielanie kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej i socjalnej oraz o instytucjach i podmiotach świadczących pomoc i udzielających wsparcia, a także o ich możliwościach podejmowania dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- organizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą,
- przeprowadzanie rozmów z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc oraz informowanie tych osób o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii oraz udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Powyższe zadania realizowane są przede wszystkim w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym GKRPA funkcjonującym w gminie.

Przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego.

II. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, a także zapobieganie powstawania tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana m.in. w przypadku **przemocy w rodzinie** (art. 7 pkt 7 ustawy).

Bezpośrednio udzielaniem pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym bądź dotkniętym przemocą zajmują się pracownicy socjalni, do których zadań należy:

- diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie
- udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia, w szczególności socjalnego, psychologicznego, prawnego i pedagogicznego
- zorganizowanie, w razie konieczności, dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą
- zapewnienie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w razie konieczności, schronienia w całodobowej placówce świadczącej pomoc, a w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie
- ewentualne prowadzenie rozmów z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie oraz informowanie o możliwości podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy
- wszczynanie procedury NIEBIESKIEJ KARTY

Pracownicy socjalni biorą czynny udział w pracach Grup Roboczych powoływanych doraźnie do podjęcia działań indywidualnych w sprawach przemocy w rodzinie. Natomiast w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka rodzinie i umieszczenia go w bezpiecznym miejscu (np. w najbliższej rodzinie, w placówce).

III. Służba zdrowia

Zjawisko przemocy domowej zaliczane jest do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często towarzyszą mu poważne uszkodzenia somatyczne i naruszenie równowagi psychicznej. A w związku z tym, że głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona życia i zdrowia pacjenta, ma ona przypisane zadania:

- przeprowadzenie rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwość jej występowania
- poinformowanie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą o istniejących możliwościach uzyskania pomocy
- wystawienie na prośbę osób poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych wskutek użycia siły oraz wskazanie miejsca i warunków dokonania obdukcji
- powiadomienie, w razie konieczności, organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego.

Przedstawiciel służby zdrowia jest członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego, ma również prawo jak i obowiązek wszczęcia procedury NIEBIESKIEJ KARTY.

IV. Policja

Podstawowe zadania Policji to ochrona życia i zdrowia ludzkie. Do zadań chroniących ofiary przemocy domowej realizowanych przez Policję zgodnie z obowiązującym prawem należy:

- udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie niezbędnej pomocy
- niezwłoczne zorganizowanie, w razie konieczności, dostępu do pomocy medycznej osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie
- podejmowanie, w razie konieczności, innych niezbędnych czynności zapewniających ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania
- przeprowadzanie na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowych w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa

- podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie – systematyczny monitoring
- wszczynanie procedury NIEBIESKIEJ KARTY

Funkcjonariusz Policji jest członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego i bierze czynny udział w pracach Grup Roboczych.

V. Oświata

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje placówki oświatowe do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola placówek oświatowych w systemie ochrony dziecka jest znacząca, gdyż to nauczyciele i wychowawcy mają możliwość regularnej obserwacji funkcjonowania dziecka, czy ucznia oraz zmian w jego zachowaniu.

Zadanie zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka należy do pedagogów i psychologów, którzy podejmują działania w przypadku powzięcia informacji, że niepełnoletni uczeń jest ofiarą przemocy, co polega m.in. na:

- przeprowadzeniu rozmowy z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności
- udzielaniu kompleksowych informacji o instytucjach i placówkach świadczących pomoc i wsparcie oraz o możliwościach uzyskania w nich pomocy i wsparcia, w szczególności psychologicznego, prawnego, socjalnego i pedagogicznego, a także możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby doznającej przemocy
- udzielaniu kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, opiekunowi faktycznemu dziecka lub osobie najbliższej dziecku o możliwościach uzyskania pomocy zwłaszcza psychologicznej, socjalnej i prawnej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez wyspecjalizowane instytucje i podmioty
- organizowanie, w razie pilnej potrzeby, dostępu do pomocy medycznej osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie
- wszczynanie procedury NIEBIESKIEJ KARTY

Przedstawiciele placówek oświatowych w gminie są członkami Zespołu interdyscyplinarnego oraz mogą brać udział w pracach Grup Roboczych.

Cele Programu

Dokonana diagnoza problemu **przemocy w rodzinie** pozwoliła na sformułowanie celów Programu: ogólnych i szczegółowych. Posłużą one do sprawnej kontynuacji istniejącego już w gminie systemu profilaktyczno – interwencyjno – terapeutycznego.

Ważną intencją Programu jest również dalsze dążenie do integracji i aktywizacji specjalistów oraz podmiotów zaangażowanych dotychczas w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

I. Cele ogólne

Do podstawowych celów Programu zalicza się:

- 1/ Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie
- 2/ Zwiększenie dostępności kompleksowej pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych lub zagrożonych przemocą w rodzinie oraz dla osób stosujących przemoc w rodzinie/przemoc domową
- 3/ Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie
- 4/ Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Realizacja celów ogólnych nastąpi poprzez:

- 1/ systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy
- 2/ zwiększenie świadomości społeczności lokalnej w sprawie problemu przemocy w rodzinie oraz podnoszenie wrażliwości społecznej wobec tego zjawiska
- 3/ wspieranie rodzin zagrożonych lub dotkniętych przemocą
- 4/ edukację społeczności lokalnej w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- 5/ uaktualnianie wiedzy i podnoszenie poziomu kompetencji służb zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

II. Cele szczegółowe

Cele szczegółowe można podzielić na:

- 1/ Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie w gminie
- 2/ Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- 3/ Zapewnienie ochrony i możliwości udzielania wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą
- 4/ Zwiększanie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawisko przemocy w rodzinie

5/ Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w celu poprawy współpracy i skuteczności podejmowanych działań.

1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie w gminie

Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
Zbieranie i analiza danych dotyczących występowania aktów przemocy w rodzinie	1/ sporządzanie statystyk określających skalę zjawiska przemocy i ich aktualizacja 2/ przeprowadzanie badań ankietowych wśród mieszkańców gminy /dorosłych i uczniów/	1/ Ośrodek Pomocy Społecznej w Piławie Górnej 2/Posterunek Policji w Piławie Górnej 3/ GKRPA w Piławie Górnej 4/ Gimnazjum w Piławie Górnej 5/Szkoła Podstawowa w Piławie Górnej	- w każdym roku obowiązywania Programu - co 2 lata

2. Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
<p>Prowadzenie zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p>	<p>1/ podejmowanie działań w środowiskach zagrożonych przemocą w rodzinie 2/ inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie 3/ rozpowszechnianie informacji o instytucjach, podmiotach, osobach udzielających pomocy w zakresie i możliwościach jej uzyskania 4/ inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie 5/ monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie 6/ opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie 7/ zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą NIEBIESKIEJ KARTY 8/ udział w działaniach informacyjno – edukacyjnych</p>	<p>1/ Posterunek Policji w Piławie Górnej 2/Zespół Interdyscyplinarny w Piławie Górnej 3/ Ośrodek Pomocy Społecznej w Piławie Górnej 4/ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Piławie Górnej – Punkt Konsultacyjno – Informacyjny 5/ Sąd – kuratorzy sądowi</p>	<p>Działalność bieżąca/ praca ciągła</p>

3. Zapewnienie ochrony i możliwości udzielania wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą

Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej ofiarom przemocy w rodzinie	1/ nawiązanie kontaktu i współpracy z placówkami zapewniającymi ofiarom przemocy schronienie 2/ udzielenie, w razie konieczności, świadczeń pieniężnych lub pomocy w naturze	Ośrodek Pomocy Społecznej w Piławie Górnej	Działalność bieżąca/ praca ciągła
Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemocy	1/ praca socjalna 2/ poradnictwo specjalistyczne 3/ informacja i edukacja ofiar przemocy w zakresie przysługujących im praw	1/ Ośrodek Pomocy Społecznej w Piławie Górnej 2/ GKRPA w Piławie Górnej – Punkt Konsultacyjno – Informacyjny 3/ Sąd – kuratorzy sądowi	
Łagodzenie następstw zjawiska przemocy w rodzinie	1/ motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy 2/ organizowanie grup wsparcia dla osób pokrzywdzonych i ofiar dotkniętych przemocą (w razie konieczności)	1/ Posterunek Policji w Piławie Górnej 2/ Zespół Interdyscyplinarny 3/ GKRPA w Piławie Górnej – Punkt Konsultacyjno – Informacyjny 4/ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie	

4. Zwiększanie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawisko przemocy w rodzinie

Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
<p>Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p>	<p>1/zamieszczanie informacji dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie na stronach internetowych, w prasie lokalnej</p> <p>2/ dystrybucja materiałów informacyjnych i promocyjnych dotyczących zjawiska przemocy i przeciwdziałania temu zjawisku w postaci plakatów, ulotek broszurek</p> <p>3/ prowadzenie zajęć warsztatowych w miejscowych szkołach na temat zagrożeń wynikających z przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy i wsparcia,</p> <p>4/ organizowanie czasu wolnego uczniów miejscowych szkół</p>	<p>1/ Urząd Miasta w Piławie Górnej 2/ Gimnazjum w Piławie Górnej 3/ Szkoła Podstawowa w Piławie Górnej 4/ Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Piławie Górnej 4/ NZOZ Przychodnia Rodzinna „FAMILIA” w Piławie Górnej 5/Punkt Konsultacyjno – Informacyjny w Piławie Górnej 6/ Posterunek Policji w Piławie Górnej 7/ Miejski Ośrodek Kultury 8/Zespół Interdyscyplinarny 9/ Kluby sportowe</p>	<p>Działalność bieżąca/ praca ciągła</p>

5. Podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w celu poprawy współpracy i skuteczności podejmowanych działań.

Zadanie	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
Ustawiczne doskonalenie służb zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<p>1/ uczestnictwo w szkoleniach, korzystanie z doradztwa, udział w warsztatach i innych formach doskonalenia służb podejmujących działania na rzecz osób i rodzin uwikłanych w przemoc,</p> <p>2/ systematyczna wymiana doświadczeń pomiędzy pracownikami instytucji, podmiotów i placówek zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p>	<p>1/ członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego reprezentujący placówki w gminie działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p> <p>2/ inni pracownicy gminnych placówek i instytucji realizujący zadania wynikające z Programu</p>	Działalność bieżąca/ praca ciągła

Adresaci Programu oraz główne założenia Programu:

W realizację Programu zaangażowane są miejscowe placówki i instytucje zobowiązane do podejmowania działań w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie, co umożliwia szeroką promocję zadań i celów programu i optymalizację oddziaływań profilaktycznych.

Założenia Programu będą realizowane sukcesywnie w okresie jego obowiązywania.

Adresatami Programu są:

- mieszkańcy Piławy Górnej,
- osoby doświadczające przemocy w rodzinie: współmałżonkowie, dzieci i młodzież, grupy zależne (osoby starsze, osoby niepełnosprawne),
- sprawcy przemocy w rodzinie,
- osoby, instytucje i podmioty zajmujące się profesjonalnie udzielaniem wsparcia społecznego: pracownicy socjalni, funkcjonariusze Policji, nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy szkolni, kuratorzy sądowi, pracownicy służby zdrowia, członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych,
- świadkowie przemocy w rodzinie.

Główne założenia Programu:

1. Kontynuacja współpracy poszczególnych służb na rzecz pomocy dziecku i rodzinie doznającej przemocy domowej.
2. Podwyższanie kwalifikacji i umiejętności osób zawodowo działających w obszarze przemocy wobec rodzin i dzieci.
3. Realizowanie działań promocyjno – informacyjnych wśród mieszkańców na temat problematyki związanej z przemocą w rodzinie i jej przeciwdziałaniu.
4. Udostępnianie wiedzy z zakresu regulacji prawnych dotyczących wzajemnych zadań i uprawnień wśród przedstawicieli poszczególnych służb.
5. Zwiększanie liczby osób profesjonalnie działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Źródła finansowania Programu:

Na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zawartych w **Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015 – 2020**, Gmina przeznaczy:

- środki własne ujęte w Planach Budżetowych przez okres jego obowiązywania
- dotacje z budżetu państwa
- fundusze europejskie
- granty, konkursy.

Monitorowanie Programu:

Monitorowanie i ocena Programu będzie odbywała się poprzez:

- 1/ Gromadzenie danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od zaangażowanych podmiotów,
- 2/ Systematyczną sprawozdawczość finansowa i merytoryczną (pisemna informacja według stanu na koniec roku budżetowego),
- 3/ Ocenę efektów podejmowanych działań zawartą w końcowym raporcie po zakończeniu jego realizacji.